

Nieuwsbrief nummer 6, maart 2018

“ Natuurlijk denken “

Als ik nu naar buiten kijk is het de 2^e helft van maart, de natuur nog in haar winterslaap. Een beetje uitslapen dit jaar in vergelijking met de afgelopen jaren, het is bepaald geen vroeg voorjaar, we kijken er wel naar uit.

De natuur staat wel in de startblokken, als de temperatuur gaat op lopen dan zal alles in hoog tempo weer mooi fris groen worden. Ik heb nog geen bloeiend speenkruid gezien. De weidevogels zijn er al wel maar voelden zich de afgelopen weken niet happy hier met de winterse kou, regenwormen zitten nog veel te diep in de bodem. Kieviten verbleven zelfs op boerenerven op zoek naar voedsel.

Zoals de natuur zich niet echt laat sturen door de bemoeienis van mensen, kunnen we denk ik veel beter proberen te gaan denken, met in achtneming van de natuur, en de natuurlijke processen gewoon plaats laten vinden. Ik wil hiermee niet zeggen dat we alles aan de natuur moeten overlaten, maar ik bedoel, probeer rekening te houden met de natuurlijk omgeving. Vanuit deze gedachtegang gaan we ook verder aan slag met het verder uitbouwen en optimaliseren van het Agrarisch Natuurbeheer als collectief. Wij als Collectief Midden Overijssel worden veelvuldig gevraagd mee te denken als gebiedspartij voor planvorming in Overijssel en wij proberen door zogenaamd “Natuurlijk te Denken” een bijdrage hierin te leveren voor verdere invulling van de groene ruimte. Als collectief hebben we hierin een verbindende rol tussen landbouw, natuur, bodem- en waterzaken.

Het is belangrijk, denk ik, dat we ons blijven verdiepen in deze mooie maar uitdagende opdracht. Heeft u ideeën? Laat het ons weten, samen werkt beter in natuurlijk denken.

Dan doe ik ook vast een beroep op uw agenda. Woensdag 30 mei 2018 om 20.00 uur zal de algemene leden vergadering van het collectief plaatsvinden. Noteert u de datum vast?

De projectcoördinator, veldmedewerkers en het bestuur van ons collectief zullen samen in de komende tijd invulling proberen te geven om het “natuurlijk denken” in de praktijk te brengen en daar hebben we erg veel zin. Elk voorjaar weer een nieuw begin!

Herman Menkveld,
Voorzitter

Beheervergoedingen 2017 zonder veel grote problemen uitbetaald.

Als de eerste tekenen van een afnemende winter zorgen voor de nodige opluchting, weet de penningmeester van het collectief dat het nog lang geen voorjaar is. Het, door het thuisfront, geplande weekje weg moet dan ook met zorg ingepast worden vóór, of na de uitbetaling van de beheervergoeding. Dit soms tot ongenoegen van ditzelfde thuisfront.

Hadden wij vorig jaar nog te maken met een aantal extra controles van RVO die maakten dat wij de vergoeding in twee keer moesten uitbetalen, dit jaar kregen wij eind februari de goedkeuring om de volledige beheervergoeding per direct uit te betalen. Dit jaar kregen wij ook de mogelijkheid om, door een nieuw programma alle in ons Officebestand, ingebrachte overeenkomsten in te lezen in ons boekhoudprogramma KING. Alleen, toen bleek dat een aantal IBAN-nummers niet herkend werden door KING ontstonden de eerste problemen. Deze beheervergoedingen uit het bestand halen leverde veel handwerk op. Begin maart hadden wij dan toch alle vergoedingen uitbetaald, op een enkeling na waarvoor nog even met de deelnemers gebeld moest worden om de IBAN-nummers te verifiëren. Ook dit jaar hadden wij weer te maken met percelen die die door de NVWA, of onze eigen schouwmedewerkers werden gecontroleerd en waarop kritiek was omdat het beheer niet conform de overeenkomst was uitgevoerd. Hiervoor moeten wij kortingen toepassen die zowel u, als ons niet blij maken. U niet, omdat het gaat om geld en wij niet omdat wij handmatig alle bedragen moeten aanpassen.

Maar als bestuurder en penningmeester weet ik zeker dat ooit de uitbetaling van de beheervergoedingen een fluitje van een cent is. Misschien dat wij dan wel gewoon een weekje weg kunnen gaan en de vergoeding met een enkele vingerveeg of drukkewegingen op mijn mobiel op uw bankrekening wordt bijgeschreven. Of het moet zijn dat u bitcoins wilt.

Henk Grimberg,
Penningmeester

Het effect van plas-dras in onze kerngebieden.

Water, een belangrijk element. Ons menselijk lichaam bestaat voor meer dan 65% uit water en als gezond individu drinken we in ons hele leven ruim 75.000 liter water. Dit is nodig om te kunnen overleven en we kunnen niet zonder. Gelukkig bestaat onze aardbol dan ook voor ruim 70% uit water. Waar water aanwezig is, is leven. Water heeft een bijzondere aantrekkingskracht, zeker voor onze weidevogels. Ze zijn meer dan afhankelijk van water, ze zoeken er hun voedsel, het liefst in de meest drassige en vochtige percelen. Hoe natter de percelen, hoe rijker het bodemleven en hoe meer voedsel zoals pieren en insecten. Helaas zien wij dat door het veranderen van het klimaat, en de intensivering van de landbouw deze drassige en vochtige percelen steeds schaarser worden. Dit heeft gevolgen voor de populatie weidevogels. Er is minder voedsel te vinden voor oudervogels en we zien een steeds hogere sterftcijfer van de jonge kuikens, ook in onze kerngebieden. In de drogere voorjaren zijn de percelen vaak kurkdroog. Vogels komen niet meer met hun snavel in de grond en er is nauwelijks voedsel aanwezig in de bodem. Het vernatten van de gebieden is noodzakelijk om meer voedselaanbod te creëren en de populatie weidevogels op peil te kunnen houden. Het aanleggen van plas-dras percelen biedt hiervoor een uitkomst.

In 2017 heeft het collectief met behulp van subsidie vanuit de provincie Overijssel zes plas-dras pompen aangeschaft. Deze pompen werken op zonne-energie en pompen water vanuit een naastgelegen sloot in smalle greppels of op lagergelegen delen van percelen.

Plas-dras pomp in het veld

De zes pompen zijn afgelopen weidevogelseizoen ingezet bij zes agrariërs in de kerngebieden om tijdens de broed en kuikenperiode percelen te vernatten. De plas-dras percelen hebben op 60% van hun oppervlak een waterlaag van minimaal 5cm en zijn voor 100% drassig. De plas-dras percelen waren afgelopen voorjaar een groot succes. In en rondom deze percelen nam het aantal broedende vogels en vogels met kuikens toe.

Bij een van de plas-dras percelen (Hellendoornsebroek) heeft afgelopen voorjaar een camera gestaan, wat leuke beelden oplevert en wat maar weer laat zien wat een aantrekkingskracht water heeft op onze (weide)vogels.

Foto links: Grutto, scholekster, tureluur en kievit samen bij de plasdras

Foto rechts: Enkele grutto's gebruiken de plasdras als slaapplek in de nacht.

Foto links: Een gans met jongen komt drinken van het water.

Foto rechts: Foeragerende grutto bij de plas-dras.

Afgelopen winter zijn er wederom met subsidie van de provincie Overijssel extra pompen aangeschaft. Met trots kunnen wij melden dat er komend voorjaar tien pompen draaien. In het Liederbroek zes pompen, in het Schanebroek twee pompen en in het Hellendoornsebroek ook twee pompen.

Namens het collectief wil ik de betrokken agrariërs bedanken voor hun inspanningen om deze plas-dras situaties realiseerbaar te hebben maken. Mede door het enthousiasme en de betrokkenheid van deze agrariërs hebben we een flinke kwaliteitsslag kunnen maken in de kerngebieden.

Ons doel voor 2021 is om het aantal plas-dras percelen te verdubbelen. We zijn dan ook nog steeds op zoek naar nieuwe percelen om te kunnen vernatten.

Rick Wijnberg

Veldmedewerker open grasland

Schouw droge dooradering 2017.

Graag wil ik iets vertellen omtrent de schouw in 2017.

De meeste schouwwerkzaamheden hebben plaats gevonden in december 2017. In de herfst zijn een aantal beheerseenheden geselecteerd om te schouwen, met veel aandacht voor landschapselementen gericht op knotwilgen, houtwallen, bosjes, poelen, scheerheggen, enz. Daarnaast is er ook een deel botanisch grasland geschouwd.

De bedoeling van schouwen is niet alleen de controle op afspraken zoals deze zijn opgenomen in de overeenkomst met het collectief, maar ook een gesprek op gang te brengen met de deelnemer over het beheer en onderhoud van de elementen.

Ik heb de deelnemer vooraf telefonisch benadert en uitgenodigd om mee te gaan het veld in. Dit gaf tevens de mogelijkheid om met elkaar van gedachten te wisselen omtrent de ervaringen met het collectief, wat kan beter of anders. Eventuele opmerkingen, afwijkingen of afspraken werden vastgelegd op een schouwformulier. Van elke beheereenheid werd een overzichtsfoto gemaakt en toegevoegd aan het formulier. Bij landschapselementen werd vooral gekeken naar de onderhoudstoestand en zo nodig geadviseerd, of afspraken gemaakt omtrent het onderhoud. In totaal zijn 85 beheereenheden

geschouwd in opdracht van het collectief en door de NVWA zijn eenzelfde aantal eenheden steekproefsgewijs gecontroleerd. Die controles vinden overigens onaangekondigd plaats.

Het was fijn te merken dat veel deelnemers positief betrokken zijn bij het agrarisch natuurbeheer. Wat ook opviel was dat de deelnemer over het algemeen blij is met praktische informatie in het veld. Helaas bleek ook dat er te weinig onderhoud gepleegd aan houtwallen, singels en met name poelen, vaak ook een stuk onwetendheid en wellicht een aandachtspunt voor het collectief. Door met elkaar van gedachten te wisselen werd er in de meeste gevallen een positieve oplossing gevonden.

Belangrijk bij dit onderhoud is om melding te maken van de activiteit, zodat dit vastgelegd wordt bij de beheerseenheid in het systeem. Het collectief is ook verplicht om meldingen door te geven aan RVO, jaarlijks moet een bepaald percentage verplicht worden onderhouden.

In 2018 gaan we meer op verschillende momenten en op andere aandachtspunten schouwen. Wellicht bel ik u binnenkort om mijn bezoek aan te kondigen.

Tot slot wil ik u veel succes wensen met het agrarisch natuurbeheer.

René Wieggers,
Schouwmedewerker

Collectief aan de slag met optimalisatieplannen.

‘Optimaliseren is het verbeteren van iets tot zijn beste toestand. Je brengt een object, proces of handeling tot het beste wat het kan zijn.’

Deze definitie komt naar voren als je google raadpleegt op optimaliseren. Een ingewikkelde definitie voor een net zo ingewikkeld proces. Toch gaan we het proberen. In 2018 gaat het collectief aan de slag met optimaliseren op drie thema’s:

Beheer en inrichting: verbeteren leefgebied voor herstel en groei doelsoorten.

Kennis en motivatie: verhogen van motivatie en kennis bij deelnemers de collectieven.

Organisatieproces: vergroten samenwerking tussen gebiedspartners bij de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer.

Anno 2018 is er een hele mooie basis gelegd qua beheer, uitvoering en proces. We kijken nu naar de 2^e helft van de periode van agrarisch natuurbeheer (2019 t/m 2021) om de onderdelen er uit te pakken waar we nog een stap voorwaarts kunnen maken. Hoe we dat per thema gaan doen zullen we de komende weken verder uitwerken. Dit doen we niet alleen om zaken goed op papier te krijgen maar ook om samen de slag in het veld te kunnen maken. We benutten hierbij de kennis en kunde die zowel binnen als buiten het collectief aanwezig is.

Voor het opstellen van het volledige plan zullen we zeker t/m zomer 2018 de tijd nemen. In de nieuwsbrief zullen we u regelmatig meenemen in de voortgang.

Optimaliseren/ontwikkelen beheerstrategie en gebiedsaanvraag 2019

Als eerste zijn we gestart met het onderdeel beheer en inrichting en dan specifiek de beheerstrategie. Hiermee willen we eind april/begin mei 2018 duidelijkheid bieden waar en hoe het resterende beschikbare budget ingezet kan worden en vervolgens actief te werven voor nieuw beheer voor beheerjaar 2019 en verder. Het aanmelden en werven van nieuw beheer vindt plaats in mei en juni, zodat het collectief in juli 2018 de nieuwe gebiedsaanvraag voor 2019 ingediend kan worden bij de provincie.

We houden u op de hoogte.

Joachim van der Valk,
Projectcoördinator

Tot slot nog een paar mededelingen.

Herman Menkveld schreef het al; de algemene ledenvergadering op woensdagavond 30 mei. Heeft u hem genoteerd?

25 mei aanstaande treed de nieuwe privacywet in werking. Het kan daarom zijn dat ik contact zoek om afspraken te maken. Verder is het volgend jaar noodzakelijk dat IBAN-nummer en tenaamstelling exact overeenkomen. Indien dit niet het geval is kan de beheervergoeding niet worden uitbetaald. Kortom een check die we vooraf kunnen uitvoeren. Als dat allemaal klopt kan de penningmeester die taak hopelijk in 2019 vlot afwerken.

Ik wens u een prachtig voorjaar toe en graag tot ziens op de ALV.

Linda Teeuwissen,
Administratief Secretarieel Medewerker.

